

Bijlage IV ; Arbeid aan boord van schepen

1. ; Werkingssfeer

Art 1; Werkingssfeer

Deze bijlage is niet van toepassing ten aanzien van bemanningsleden die niet onder gezag van een ander arbeid verrichten.

2. ; Het voorkomen van ongevallen en van schade aan de gezondheid

Art 2; Voldoende werkruimte

De plaats waar de arbeid moet worden verricht, moet daartoe voldoende ruimte bieden, tenzij een zeer enge begrenzing van die plaats onvermijdelijk is en de werkzaamheden niet elders kunnen worden uitgevoerd.

Art 3; Loopplank

1. Wanneer een schip aan een kade of langs zij een ander schip gemeerd ligt, moet een veilige loopplank of dergelijke inrichting ter beschikking staan van de werknemers om zich naar en van boord te begeven, tenzij de omstandigheden zodanig zijn, dat zij dit kunnen doen zonder bijzondere hulpmiddelen en zonder onnodig aan gevaar te zijn blootgesteld.

2. De in het eerste lid bedoelde loopplank of dergelijke inrichting moet, indien werknemers zich ten behoeve van het verrichten van werkzaamheden aan of van boord moeten begeven, zo nodig door een doelmatige en veilige kunstverlichting zijn verlicht.

Art 4; Toegangsmiddelen

Wanneer werknemers werkzaamheden moeten verrichten in ruimen, moeten veilige toegangsmiddelen tot hun beschikking staan.

Art 5; Eisen voor ladders

Een verplaatsbare ladder die als toegang dient tot een ruim, moet aan de bovenkant voorzien zijn van haken of van andere middelen waarmee hij stevig kan worden vastgezet.

3. ; De veiligheid van machines, toestellen en andere middelen

Art 6; Krachtwerktuigen

Krachtwerktuigen, drijfwerken, toestellen en werktuigen met hun toebehoren moeten, onverminderd hetgeen overigens in deze bijlage is bepaald, in zodanige staat van onderhoud verkeren, dat zij daardoor geen gevaar kunnen veroorzaken.

Art 7; Hete leidingen en reservoirs

Een buis of een reservoir, waarin zich hete vloeistoffen, gassen of dampen bevinden, moet in goede staat van onderhoud verkeren.

Art 8; Staalkabels

Staalkabels en touwwerk moeten in goede staat van onderhoud verkeren.

Art 9; Kettingwerk

1. Kettingwerk moet, voor zover het in verband met de aard van het gebruik bij breuk of vervorming gevaar kan opleveren, in goede staat van onderhoud verkeren.
 2. Voor de toepassing van het in het eerste lid van dit artikel bepaalde wordt onder "kettingwerk" verstaan: kettingen, schalmen, sluitings, haken, ringen, wartels, oogbouten en dergelijke, afzonderlijk of als samenstel.
-
-

Art 10; Handgereedschap

Handgereedschap moet voldoen aan de eis van goed en veilig werk en in zodanige staat van onderhoud verkeren, dat het geen gevaar kan opleveren

4.; Het veilig werken

Art 11; Verplaatsen van goederen

Onverminderd het overigens in deze bijlage bepaalde moet het verplaatsen van goederen met inachtneming van de nodige veiligheidsmaatregelen geschieden

Art 12; Veiligheidsvoorzieningen

1. Een werknemer mag voorzieningen die zijn aangebracht ter voldoening van hetgeen ter bevordering van de veiligheid is voorgeschreven, niet wegnemen of verplaatsen, tenzij,
 - a. Hij daartoe behoorlijk is gemachtigd of
 - b. Het uitvoeren der werkzaamheden hiertoe noodzaakt.

2. In het eerste lid, onder b. bedoelde geval moeten de voorzieningen weer worden aangebracht onmiddellijk na afloop van de tijd gedurende welke het wegnemen noodzakelijk was.

Art 13; [Struikelen en uitglijden](#)

Voor zover zulks voor de veiligheid van de werknemers nodig is moeten dekken en andere plaatsen waar arbeid wordt verricht, behoorlijk zijn opgeklaard en vrijgehouden van alles wat tot glijden, struikelen of vallen aanleiding kan geven.

Art 14; [Maatregelen bij gladheid](#)

Bij gladheid moeten maatregelen worden genomen om uitglijden zoveel mogelijk te voorkomen.

Art 15; [Toegangsmiddelen](#)

1. Toegangsmiddelen moeten veilig zijn opgesteld of bevestigd.

2. Voor het vervoer van een last tussen het schip en de wal mag geen gebruik worden gemaakt van steekwagens (handwagens) indien de helling van de stelling zo groot is, dat zij gevaar oplevert, terwijl ook overigens de helling van de stellingen, loopplanken en kruiplanken niet groter mag zijn dan een veilig gebruik toelaat.

Art 16; [Deklasten](#)

Bij aanwezigheid van deklust moeten zo nodig doeltreffende maatregelen zijn genomen om te voorkomen dat personen of voorwerpen in de ruimen of overboord vallen.

Indien passage over de deklust noodzakelijk is, moeten maatregelen zijn genomen die gevaar voor vallen en eventueel ander gevaar zoveel mogelijk voorkomen.

Art 17; [Krachtwerktuigen en seinen](#)

- 1.** Het bedienen van krachtwerktuigen en het geven van signalen aan degenen die dergelijke werktuigen bedienen, mogen slechts geschieden door personen die met deze arbeid vertrouwd zijn.
 - 2.** Tijdens het verrichten van onderhouds- of herstellingswerkzaamheden aan of nabij een krachtwerktuig, toestel of werktuig moet, indien voor hem die de werkzaamheden verricht, gevaar zou kunnen ontstaan, de inrichting buiten gebruik zijn gesteld en het gevaar voor het in aanraking komen met onder spanning staande delen zijn voorkomen.
 - 3.** Het opleggen of afnemen van drijfriemen, kabels, snaren of kettingen moet geschieden bij stilstand van het drijfwerk, tenzij de omstandigheden zulks onmogelijk maken, in welk geval het opleggen of afnemen moet plaatsvinden met toepassing van doelmatige hulpmiddelen en door personen die met die werkzaamheden vertrouwd zijn.
-

Art 18; [Afgewerkte stoom](#)

Doeltreffende maatregelen moeten worden genomen om te verhinderen dat de afgewerkte stoom enig deel van de plaats waar een werknemer werkzaam is, verduistert.

Art 19; [Luikhoofden](#)

Bij luikhoofden moet voldoende vrije ruimte worden gelaten om de toegangsmiddelen tot het ruim te kunnen bereiken.

Art 20; [Werkzaamheden in het ruim en aan dek](#)

Indien in een ruim of aan een dek laad- of losarbeid wordt verricht, mag in de nabijheid daarvan geen andere arbeid worden verricht, die voor de personen die de laad- of losarbeid verrichten, gevaar kan opleveren.

Art 21; Belasting van vloeren en trappen

Vloeren, trappen, ladders, loop-, glij- en kruiplanken mogen niet zwaarder worden belast dan een veilig gebruik toelaat.

Art 22; Schadelijke dampen en gassen

Het optreden van schadelijke of hinderlijke dampen of gassen of van schadelijk of hinderlijk stof moet op plaatsen waar werknemers moeten verblijven, zoveel mogelijk worden voorkomen.

Art 23; Persoonlijke beschermingsmiddelen

1. Een werknemer die bij zijn arbeid blootstaat aan één der hieronder genoemde voor de gezondheid schadelijke invloeden, moet zo nodig de beschikking hebben over de daarbij aangegeven middelen:

- a. tegen aanraking van de huid door daarop schadelijk inwerkende of daarin doordringende stoffen: doelmatige bedekking van de huid;
- b. tegen inademing van vergiftige of bijtende dampen, gassen, rook, nevels of van stof: doelmatige ademhalingsstoestellen, helmen of respiratoren en
- c. tegen de schadelijke werking van gasvormige, vloeibare of vaste stoffen die bijtend zijn of een hoge of lage temperatuur hebben: doelmatige kleding en beschermingsmiddelen voor de ogen en onbeschermdde huid.

2. De in het eerste lid bedoelde middelen moeten bij de daar bedoelde arbeid door werknemers op doeltreffende wijze worden gedragen, gebruikt en toegepast.

3. De in het eerste lid bedoelde middelen moeten rein worden gehouden en zo nodig worden ontsmet.

Art 24; Gevaarlijke stoffen

Bij het verplaatsen van ontplofbare of licht ontvlambare stoffen mag niet worden gerookt, noch op andere wijze open vuur aanwezig zijn, behoudens op plaatsen waar zulks geen gevaar kan meebrengen.

Art 25; Verpakking van gevaarlijke stoffen

- 1.** Flessen, kannen, kruiken, bussen en fusten, waarin zich, blijkens een daarop vermelde aanduiding, vloeibare of vaste stoffen bevinden met bijtende of andere op de huid of ogen schadelijk inwerkende eigenschappen, zoals zoutzuur, zwavelzuur, salpeterzuur, carbol, causticsoda en peroxyden, moeten zodanig worden verplaatst en bewaard dat de daaraan verbonden gevaren zoveel mogelijk zijn voorkomen.
 - 2.** De in het eerste lid bedoelde flessen, kannen en kruiken mogen, voor zover zij blijkens een daarop vermelde aanduiding sterke zuren, logen of andere gevaarlijke vloeistoffen bevatten, niet worden gestapeld, tenzij de bekleding zodanig is, dat breuk ten gevolge van het stapelen niet behoeft te worden gevreesd.
 - 3.** Indien flessen, kannen of kruiken, als bedoeld in het tweede lid, niet of onvoldoende door manden of op andere wijze zijn beschut, moeten zodanige voorzorgsmaatregelen zijn genomen, dat het breken der flessen, kannen of kruiken en het wegvloeien van de inhoud zoveel mogelijk is voorkomen.
-

Art 26; Verpakkingen onder druk

- 1.** Flessen of andere vaten, waarin gassen onder hogere druk dan die van de dampkring in samengeperste, tot vloeistof verdichte of in opgeloste toestand zijn verzameld, mogen niet onnodig aan verwarming of sterke afkoeling zijn blootgesteld.
 - 2.** Flessen of vaten, als bedoeld in het eerste lid, moeten zodanig zijn opgesteld, dat zij niet kunnen omvallen.
 - 3.** Het verplaatsen van flessen of vaten, als bedoeld in het eerste lid moet zodanig geschieden, dat vallen of stoten zoveel mogelijk is voorkomen.
-

Art 27; Verstikkingsgevaar

- 1.** Indien kan worden vermoed dat bij verblijf in een besloten ruimte gevaar bestaat voor verstikking of bedwelming door gas of damp, doch daaromtrent geen zekerheid bestaat, mag een werknemer zich niet in die ruimte begeven, alvorens uit een onderzoek is gebleken of gevaar aanwezig is.
- 2.** Indien bij verblijf in een besloten ruimte gevaar voor verstikking of bedwelming door gas of damp aanwezig is, mag een werknemer zich daarin slechts begeven, indien het voor inademing geschikt maken of worden der lucht naar redelijkheid niet kan worden afgewacht. In zodanig geval

moet de werknemer een doeltreffend masker dragen, terwijl voldoende personen aanwezig moeten zijn, die hulp kunnen bieden en daartoe de beschikking hebben over doelmatige redding- en beveiligingsmiddelen.

Art 28; Verstrekken van drank

Aan werknemers die arbeid verrichten, waarbij het drinken van andere alcoholvrije drank dan water noodzakelijk is ter voorkoming van schade aan de gezondheid, moet die drank in voldoende hoeveelheid op doelmatige wijze worden verstrekt.

5.; Aanduiding van het gewicht op zware voorwerpen

Art 29; Gewichts-aanduiding op lasten

1. Stukken of voorwerpen, die ten minste 1000 kilogram bruto wegen en die met een schip worden vervoerd, moeten aan de buitenzijde op een duidelijke en duurzame wijze zijn voorzien van een aanduiding van het gewicht van die stukken of voorwerpen.
 2. Bij het vervoer van stukken of voorwerpen, als bedoeld in het eerste lid mag, in plaats van het gewicht, zo nauwkeurig mogelijk het gewicht bij benadering worden aangeduid:
 - a. indien de aard, samenstelling of afmeting van het stuk of voorwerp een beletsel vormt om het juiste gewicht te bepalen of
 - b. indien het gewicht tengevolge van klimaatsinvloeden aan aanmerkelijke verandering onderhevig is.
-

6.; Het verschaffen van hulp bij ongevallen

Art 30; Verbandmiddelen en instructieplaat

1. De inhoud van de op een schip aanwezige verbandtrommel moet zodanig worden bewaard dat deze tegen verontreiniging is beschermd en dat er te allen tijde over kan worden beschikt.

2. Aan boord van een schip moeten één of meer handleidingen waarin de bij ongevallen of aan drenkelingen te verlenen hulp op licht begrijpelijke wijze is beschreven en voor zover nodig door afbeeldingen is verduidelijkt, op zodanige plaats aanwezig zijn dat de werknemers daarvan gemakkelijk kennis kunnen nemen.

Art 31; Reddingsmiddelen

De voorgeschreven reddingsmiddelen moeten in goede staat van onderhoud verkeren.

7.; Het bevorderen van zindelijkheid

Art 32; Hygiëne

1. Sanitaire installaties moeten rein worden gehouden.
2. Verblijven, alsmede het daarin aanwezige meubilair, moeten in goede staat van onderhoud verkeren.

Ons bekend,

De Minister van Verkeer en Waterstaat a.i.,
R.W. de Korte

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. de Koning
